

Toiminta- ja taloussuunnitelma sekä talousarvio vuosille 2024–2026

Taipaleen ortodoksinen seurakunta

Taipaleen PTS-toimikunta 29.9 .2023

Seurakunnanneuvosto 11.10.2023

Metropoliitta Arseni 25.10.2023

Seurakunnanvaltuusto 15.11.2023

1. Toiminta- ja taloussuunnitelma

1.1. Suunnittelun lähtökohdat ja nykytilanne

Taipaleen ortodoksinen seurakunta on toiminut vuoden 2021 alusta 6 kunnan alueella: Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Nurmes, Juuka ja Rautavaara Taipaleen ja Nurmeksen ortodoksisten seurakuntien seurakuntaliitoksen myötä. Nurmeksen kappeliseurakuntaan kuuluvat Nurmeksen, Juuan, Rautavaaran kunnat. Taipaleen seurakunnan väkiluku oli 29.9.2023 2321 henkeä.

Seurakunta tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden osallistua liturgiseen toimintaan kaikissa elämänvaiheissa ja kaikkina ikäkausina. Toimitettavilla jumalanpalveluksilla ja seurakuntaopetuksella on keskeinen merkitys seurakuntalaisille. Sekä Taipaleen että Nurmeksen alueen pyhäköissä pidetään säännöllisesti jumalanpalveluksia. Ylämyllyn yläkoululla (joulu- ja toukokuu), Jyrin ekumeenisella hiljentymispaikalla (heinäkuun keskiviikot) sekä Säynelammella pidetään palveluksia kesäaikana leirien ja tapahtumien yhteydessä. Nurmeksen kappeliseurakunnan Bomban, Pyötikön ja Rasimäen tsasounissa toimitetaan palveluksia kesäaikana ja yksityistasounissa toimitetaan praasniekkapalvelukset.

Seurakunta tarjoaa toimintaa eri-ikäisille lapsille ja nuorille. Kristinoppileiri kerää yleensä n.85–90 % ikäluokasta. Vanhempia pyritään aktivoimaan tuomaan lapsia seurakunnan kerhoon.

Seurakunnan kirkkolaulun taso on ollut hyvä molemmissa yhteisöissä sekä Taipaleella että Nurmeksessa. Kuorolaiset saavat tavoitteellista ja monipuolista kirkkolaulun opetusta ja kanttorit äänenmuodostuksen ohjausta. Jumalanpalvelusten lisäksi seurakunnan kuorot toteuttavat mahdollisuuksien mukaan konsertteja.

Koska uskonnonopetus kuuluu kuntien järjestettäväksi, seurakunnan tehtävä on tukea ja seurata opetuksen järjestämistä. Seurakunta on pitänyt yhteyttä alueella toimiviin uskonnonopettajiin mm. kutsumalla heitä syömään ja samalla keskustelemaan yhteistoiminnasta. Kaikki ortodoksioppilaat saavat oman uskontokuntansa mukaista uskonnonopetusta.

Diakoniatyö suuntaa voimavaroja ihmisten auttamiseen ja kohtaamiseen arjessa. Diakoniatyön erityisinä kohderyhminä ovat: sairaat, liikuntarajoitteiset, vanhukset sekä ukrainalaiset pakolaiset. Taipaleella toimii myös kehitysvammaisille suunnattu Aurinko-kerho yhteistyössä Joensuun ortodoksinen seurakunnan diakoniatyön kanssa sekä seurakuntalaisten toiveesta perustettu virkeät vanhukset.

Seurakunta tarvitsee tehokasta tiedottamista ja näkyvyyttä. Keskeisiä tiedotuskanavia ovat olleet Aamun-Koitto-lehti ja paikallislehdet sekä seurakunnan ja kappeliseurakunnan www- ja facebook-sivut. Nurmeksella on myös sähköpostirinki ja kuukausiohjelma. Kappeliseurakunnan tiedotusta koordinoi tiedotusrinki. Taipaleella internetsivuja ylläpitää Outokummun kirkon isännöitsijä Arvo Naumanen. Seurakunnan hallinnon valmistelusta ja päätöksistä sekä niiden toimeenpanosta tiedotetaan hallinnon läpinäkyvyyden periaatteiden mukaisesti. Pöytäkirjojen julkaisua laajennetaan vuoden 2024 alusta.

1.2. Käytettävissä olevat resurssit

Seurakunnan toimihenkilöistä kokoaikaisia ovat kirkkoherra, kaksi pappia ja kaksi kanttoria, joista yksi työpari toimii Nurmeksen alueella. Osa-aikaisia ovat siivoaja-emäntä, kanslisti

Liite 6 seurakunnanvaltuusto 4 / 2023 Taipale

(toimihenkilöiden loma-aikoina) ja kirkonisännät. Taito palvella, ohjata ja opastaa jokaista seurakunnan jäsentä hänen yksilöllisessä elämänvaiheessaan on työyhteisön pysyvä tavoite. Työyhteisön hyvinvointi ja toimihenkilöiden työssä jaksaminen huomioidaan siten, että on ostettu toimiva ja lakisääteistä laajempi työterveyshuolto, toteutetaan säännölliset työyhteisökokoukset ja kehityskeskustelut. Työyhteisön kouluttamiseen ja virkistämiseen on lisätty hieman määrärahoja vuodesta 2024.

Seurakunnan verotulot ovat vuosittain pysyneet melko vakaina. Vuoden 2021 alusta tapahtunut veroprosentin nosto lisäsi verotuloja jonkin verran. Seurakunnalla ei ole ollut juuri tarvetta uudisrakentamiseen, mutta Juuan tsasounan kunto on tuonut tarpeen uudisrakentamiselle. Kiinteistöjen kunnossapitoa ja korjausrakentamista on joka vuosi. Kirkkojen kunnossapitoon ei ole tarvinnut ottaa velkaa, vaan työt on toteutettu pääsääntöisesti puukaupalla saatavalla rahoituksella. Puukauppa ei ole kuitenkaan tuottavaa joka vuosi, minkä vuoksi seurakunnassa tulee laatia kattava kunnossapitosuunnitelma. Tähän ohjaa myös vuonna 2022 suoritettu seurakunnantarkastus. Kirkkojen ja rakennusten korjauksia jatketaan myös tulevana vuosina. Nurmeksen pääkirkon korjaukset ja Juuan tsasounan uusinta ovat kappeliseurakunnan hankkeista suurimmat ja vaativat tarkempaa jatkosuunnittelua ja useamman vuoden toteutusaikaa. Juuan tsasounan uudisrakentaminen vaatii selvityksen seurakunnan investointikyvystä ja rahoituksesta.

Asuntojen vuokraustoiminnassa on turvattu riittävä ja vakaa tuotto. Vuokrattavien tilojen vuokrataso on pidetty ajankohtaa vastaavalla käyvällä paikkakuntakohtaisella tasolla, tosin vuokrataso on osin niin alhainen, että mahdolliset investoinnit vuokratyössä oleviin asuntoihin syö vuosituoton vuosikausiksi. Siksi mahdollisia remontteja tulee tarkkailla osassa asuntoja. Seurakunta ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, jotka ovat sille kannattavia.

Vapaaehtoistyöntekijät ovat seurakuntatyön keskeinen voimavara. Heidän myötävaikutuksellaan seurakunta voi järjestää monenlaista toimintaa mm. juhlatapahtumia ja erikseen kohdennettavaa diakoniatyötä. Seurakunta huolehtii vapaaehtoisten jaksamisesta.

1.3. Keskeiset tavoitteet

1. Seurakunta on vireä, perinteikäs ja nykyaikaisesti toimiva jumalanpalvelusyhteisö, jossa sitoudutaan seurakuntaan ja sen jumalanpalveluselämään.
2. Seurakuntalaiset kokevat aitoa yhteisöllisyyttä ja vastuunkantamista erityisesti vanhuksista, lapsiperheistä sekä syrjäytyneistä.
3. Tehdään vireää nuorisotyötä seurakunnan alueilla ja toisten seurakuntien kanssa. Entistä useammat lapset ja nuoret tavoitetaan seurakunnan toimintojen piiriin. Samalla huolehditaan ohjaajien ja toimihenkilöiden täydennyskoulutuksesta.
4. Eri toiminnoissa mukana oleville vapaaehtoistyöntekijöille järjestetään koulutusta sekä etsitään ja koulutetaan uusia vapaaehtoistyöntekijöitä.
5. Toteutetaan hyviä hallintokäytäntöjä ja seurakunnan jäseniä kannustetaan sitoutumaan luottamustehtäviin.

1.4. Keskeiset toimenpiteet

1. Jumalanpalveluselämää pyritään rikastuttamaan säännöllisillä arkipalveluksilla sekä ortodoksisen kirkkovuoden kautta tuodaan esille kirkollisten juhlien merkitys ja ajan pyhittäminen. Nemanja Balčinin kielitaidon hyödyntäminen.
2. Henkilökohtaisten kontaktien ja eri toimintaryhmien piirissä olevien seurakuntalaisten kautta etsitään myös maahanmuuttajia mukaan kirkon työhön. Toimitetaan liturgiapalveluksia siten, että osia niistä otetaan slaaviksi ja näin huomioidaan ukrainalaiset pakolaiset seurakunnassa.
3. Taipaleen alueen toinen pappi toimii nuoriso- ja diakoniatyössä vastuupappina, jolloin hän suunnittelee, kehittää ja toteuttaa vastuualueensa seurakuntatyötä. Kappeliseurakunnan nuorisotyöstä vastaavat alueen toimihenkilöt.
4. Seurakuntayhteyttä etsiville ja jo aiemmin toiminnassa mukana oleville järjestetään talviaikaan kerran kuussa ortodoksisuus tutuksi –luentoja.
5. Diakoniatyössä pyritään tunnistamaan avun tarpeessa olevat, autetaan akuutissa hädässä ja ohjataan etsimään kestäviä ratkaisuja hädän ja puutteen lievittämiseen.
6. Nuorisotyössä tehdään yhteistyötä naapuriseurakuntien kanssa sekä osallistutaan koulutukseen, leireihin ja valtakunnallisiin tapahtumiin.

2. Talousarvio

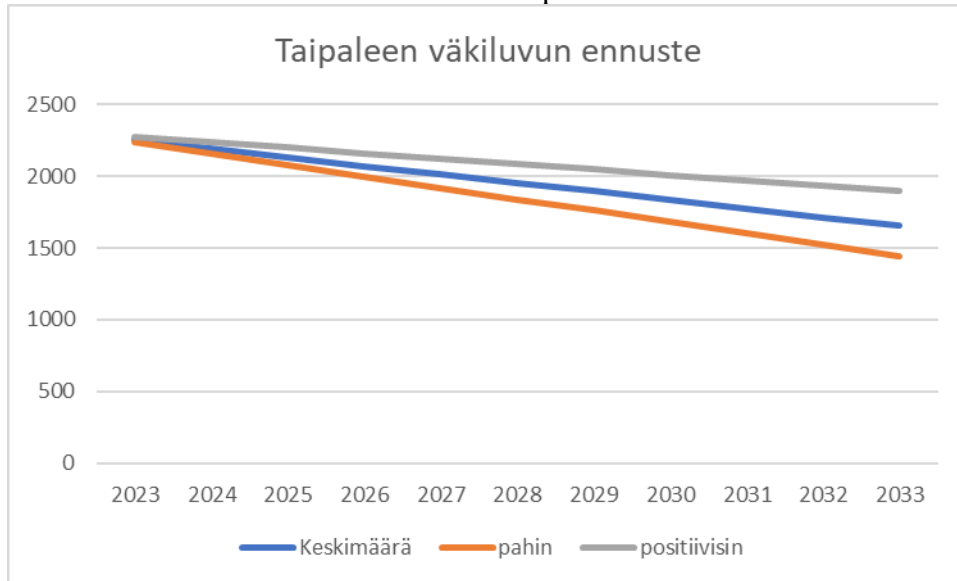
2.1. Yleisperustelut

2.1.1 Nykytilanne ja suunnittelun lähtökohdat

Seurakunnan aiempien vuosien toiminta- ja taloussuunnitelman rakenne on ollut yleisellä tasolla oleva. Siinä kuvattiin lähinnä eri toimialojen tavoitteet sekä suunnitelmakauden toimenpiteet. Vuodesta 2023 lähtien toiminta- ja taloussuunnitelmassa eri toimialojen tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu talousarvion käyttötalousosassa.

Seurakunnan toiminnan ja talouden suunnittelu lähtee siitä, että toimintaympäristö pysyy suhteellisen vakaana ja resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Seurakunnan taloustilanne ei ole merkittävästi muuttunut. Taipaleen alueen jäsenistä merkittävä osa kuuluu työikäisiin ja eläkeläisiin. Lisäksi eläkkeelle jääviä muuttaa alueen kuntiin. Verotilityksissä tuli nousua seurakuntaliitoksen ja Taipaleen veroprosentin noston myötä. Tulevaisuuden suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon väestön ikärakenteen vaikutus seurakunnan jäsenmäärään sekä verotulokertymään. Seurakunnan talous ei ole onneksi pelkkien verotulojen varassa vaan huomattava metsäomaisuus antaa tukea talouteen.

Seurakunnan jäsenennuste on laskeva.

2.1.2 Ehdotuksen keskeisimmät kohdat

Talousarvion laadinnassa on lähdetty siitä, että seurakunnan perustoimintojen rahoitus on turvattu. Lisäksi keskeistä on nuorisotyön resurssien huomioiminen ja seurakunnan kiinteistöjen pitäminen arvoisessa kunnossa.

2.1.3 Investoinnit

Korjaus- ja investointitarpeet (investoinnit vihreällä) vuosina 2024–2026 ovat:

Viinjärven kirkko	Ulkomaalauksen ehostusta	2026	2.000 €
Polvijärven kirkko	Lämmityspattereiden uusinta	2024	4.000 €
Outokummun kirkko	Ulkomaalauksen korjauksia	2024	1.500 €
Sotkuman tsasouna	Ikonien konservointi	2024	800 €
	Ulkokäymälän ja varaston uusinta	2025	2.000 €
Liperin tsasouna	Tikanreiän korjaus	2024	500 €
Vanha Pappila	Katon korjaaminen hajoaa tiiliä kantavuus kyseenalainen?	2026	30 000 €
Virkatalo	Leivinuunien uusinta	2025	10.000 €
	Vesikatteen uusinta, katselmus	2026	30.000 €
Kanttorila	Maalauksen kunnostuksia	2024	1.000 €
	Viemäriverkkoon liittäminen	2025	8.000 €
Säynelampi	Laiturin uusiminen	2024	5.000 €
	Majoitusrakennusten lattiaeriste verkotus	2024	2.000 €
Nurmeksen kirkko	Pihan kunnostus salaojat	2024	25.000 €
Juuan tsasouna	Purkamisen ja uudisrakennuksen rahoitusratkaisu ja suunnittelu	2024–2025	
Juuan seurakuntasali	Vesikaton uusinta	2024	25.000 €
Juuan Hautausmaa	Puiden poistoa	2024	2.000 €
Bomban Tsasouna	Hulevesien poisto ja yläpohjan tuuletus	2025	1.500 €

2.1.4 Sitovuustaso

Sitovuustaso on seurakunnan taloussäännön mukaisesti kustannuspaikka.

2.1.5. Edellisen talousarvion toteutuminen

Vuonna 2022 tulos oli -48 000 € alijäämäinen, koska metsäkauppoja ei toteutettu. Silti seurakunnan maksuvalmius oli melko hyvä, koska aikaisemmista puukaupoista on jäänyt varoja hakkuiden väli vuosien tuloksen kompensointiin.

Nurmeksen osalta on talletettuna ja sijoitettuna testamentilla saadun yhteismetsän myynnistä tulleita varoja, jolla voidaan toteuttaa tulevaisuudessa Nurmeksen alueen investointeja ja tukea nuorisotyötä. Nurmeksen sijoitusvarallisuuden arvo on kasvanut hyvin.

2.1.6. Henkilöstösuunnitelma

Seurakunnan palveluksessa olevien toimihenkilöiden määrä pidetään entisellään. Henkilökunnan määrä on riippuvainen seurakunnan kokonaistaloudellisesta tilanteesta.

Henkilöstökulut ovat seuraavat:

2024	2025	2026
-354 920	-356 920	-356 920

I KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa muodostuu pääluokista 1–5 ja sisältää seurakunnan toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot suoriteperusteisesti.

1 YLEISHALLINTO

190 Muu yleishallinto ja työterveyshuolto

Tavoitteet

- Tilintarkastajat ohjaavat seurakunnan toimielimiä kirjanpitolain mukaiseen toiminnan ja talouden suunnitteluun ja raportointiin.
- Kirkkokunnan palvelukeskus hoitaa rahaliikenteen ja kuukausiraportoinnin.
- kehitetään pitkäjänteistä toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa.
- Seurakunnan toiminnassa otetaan huomioon kestävä kehityksen periaatteet.
- Henkilökunnan terveydestä pidetään huolta.

Toimenpiteet

- PTS-toimikunnassa toiminnan ja talouden suunnittelu aloitetaan hyvissä ajoin edellisen vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.
- PTS-toimikunnan tehtävänä on valmistella 3-vuotiskauden toiminta- ja taloussuunnitelma: 2024 alkuvuoden aikana laaditaan pitkän tähtäimen taloussuunnitelma, joka sisältää tuloarvion, väestökehityksen ja metsätalouden tulot sekä kiinteistökuuluennusteen.
- Seurakunnan työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua hiippakunnalliseen täydennyskoulutukseen.
- Seurakunnan työntekijöille tehdään säännölliset työterveystarkastukset ja heille on otettu hoitokuluvakuutus vakavan sairastumisen varalta. Työntekijöille annetaan mahdollisuus myös viikonloppuvapaisiin joitakin kertoja vuodessa. Työntekijöiden virkistäytymistä tuetaan.

- Laskutus siirretään vuoden 2024 alusta kokonaan kirkon taloustoimistolle saatavien tarkemman seurannan toteuttamiseksi.

-Arkistot järjestetään vuosien 2024–2026 aikana ja sitä varten varataan määrärahaa talousarvioon.

180 Kirkkoherranvirasto

Tavoitteet

Taipaleella toisen papin sekä kanttorin toimenkuviin kuuluu kanslianhoito. Nurmeksessa sekä kanttori että pappi hoitavat kansliatehtäviä. Sijaisjärjestelyissä loma-aikoina ja tarvittaessa muutoinkin käytetään ulkopuolista tilapäistyövoimaa.

Tavoitteena on toimiva asiakaspalvelu, posti- ja sähköpostiliikenteen hoito, jäsenrekisteritietojen hyödyntäminen seurakunnan toiminnassa sekä ajan tasalla oleva ulkoinen ja sisäinen tiedotus. Kanslia pidetään auki Viinijärvellä maanantaina ja torstaina klo 9–12 ja Nurmeksessa torstaisin 10:30–14.

Toimenpiteet

- työyhteisö kokoontuu yhteiseen palaveriin säännöllisesti viikoittain. Nurmes osallistuu palavereihin kuukausittain.
- tietotekniikkaa ja laitteistoja uusitaan tarpeen mukaan.
- seurakunnan www-sivuille tuotetaan tietoa seurakunnan toiminnasta sekä hallinnon päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta
- seurakunnan kirjastoista Outokummun kirkon alakerrasta ja Nurmeksen seurakuntasalista on seurakuntalaisilla mahdollisuus lainata kirjoja.

2 YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

210 ja 211 Seurakuntatyö

Tavoite 1

Tavoitteena on jumalanpalvelusten säännöllinen toimittaminen ja erilaisten kirkollisten toimitusten hoitaminen siten, että kirkon liturginen elämä tavoittaa jokaisen seurakuntalaisen hänen yksilöllisessä elämäntilanteessaan. Tavoitteena on myös diakoniatyön kehittäminen.

Toimenpiteet

- Seurakunnan alueen kirkoissa toimitetaan jumalanpalvelukset säännöllisesti: vigilia lauantaisin ja juhlien aattona, liturgia sunnuntaisin ja juhlapäivinä sekä maallikkopalveluksina Jeesuksen rukouspalveluksia
- Kaikissa pyhäköissä Taipaleen alueella toimitetaan pääsääntöisesti vähintään yksi liturgia ja yksi vigilia kuukaudessa. Jumalanpalveluskiertoa kehitetään rytmiltään säännöllisemmäksi. Taipaleella aloitetaan kokeilla myös arkipäivän palveluksia. Nurmeksessa palveluksia toimitetaan talviaikaan pääasiassa Nurmeksessa, Juuassa ja Valtimolla, sunnuntaisin aamupalvelus ja liturgia ja lauantaisin ehtoopalvelus. Kesäisin toimitetaan palveluksia myös sekä seurakunnan että yksityis-tsasounissa ympäri seurakuntaa. Nurmeksessa arkipalveluksia toimitetaan säännöllisesti keskiviikkoisin ja torstaisin. Valtimolla on arkipalveluksia liki viikoittain.
- Tarpeen mukaan palveluksia toimitetaan kaikkialla monikielisinä (suomi/slaavi/englanti). Kirkollisissa toimituksissa huomioidaan myös mahdollinen tarve monikielisyyteen (slaavi, englanti).

Toimenpiteet koko seurakunnan alueella

- säännöllisesti toimitettavien jumalanpalvelusten lisäksi seurakuntalaisia lähestytään heidän merkkipäivinänsä sekä toimitetaan mm. kodin tai työtilan siunauksia.
- kotikäyntejä tehdään tarpeen mukaan. Hoitolaitoskäyntejä tehdään säännöllisesti alueen hoitolaitoksiin, jotta ikääntyvät seurakuntalaiset eivät jäisi seurakuntayhteyden ulkopuolelle.
- seurakuntaan tulleille lähetetään tervetuloitovotus. Kirjeellä muistetaan myös merkkipäiväänsä viettäviä sekä jokaista perhettä, johon on syntynyt lapsi.
- seurakunnan toiminnassa mukana olevia kannustetaan sitoutumaan luottamustehtäviin ja asettumaan ehdolle valittaessa uutta seurakunnanvaltuustoa.
- vapaaehtoistyössä mukana oleville tarjotaan mahdollisuus osallistua soveltuvaan koulutukseen.
- Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Filantropia ry:n toimintaa tuetaan vuosiavustuksilla.

Tavoite 2

Kirkollista opetus- ja valistustyötä kehitetään.

Toimenpiteet

- opetus- ja valistustyötä tehdään aina, kun kokoonnutaan yhteen
- ortodoksisuus tutuksi -kurssia toteutetaan kirkon opista ja hengellisestä elämästä kiinnostuneille
- materiaalia ja linkkejä tuotetaan omille www-sivuille
- Henkilökunta vierailee toimintapiireissä ja käy tapaamassa seurakuntalaisia kodeissa
- papisto käy kouluilla pitämässä aamunavauksia
- papisto ja kanttorit kirjoittavat paikallislehtiin ja Aamun Koittoon
- Aamun Koiton liitteessä julkaistaan seurakunnan tapahtumista kuvauksia sekä uutisia ja jumalanpalveluslista
- ekumeeniseen toimintaan osallistutaan alueen kunnissa eri kirkko- ja tunnuskuntien edustajien kanssa
- ekumeenisiin kylvön- ja sadonsiunauksiin osallistutaan

210 Taipaleen srk työ

Tuotot	4200
Kulut	-212250
Tulos	-208050

211 Nurmeksen srk työ

Tuotot	1200
Kulut	-149000
Tulos	-147800

220 221 Kirkkomusiikki

Tavoitteet

Kuorolaisten tärkein tehtävä on laulaa jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Tavoitteena on kuorojen toiminnan ylläpitäminen Taipaleella ja Nurmeksessa. Nykyisten laulajien motivointi ja uusien laulajien rekrytointi lauluharjoitusten ja kuorojen yhteistyön avulla. Lisäksi koulutuksella pyritään parantamaan kuorolaisten äänellisiä valmiuksia sekä tietoja ja taitoja

jumalanpalvelusmusiikin alalla. Konserttien tavoitteena on parantaa laulajien taitoja sekä tuoda ortodoksisista kirkkomusiikkia tunnetuksi myös kirkon ulkopuolella eli tehtävä on lähetyksellinen.

Toimenpiteet

- kanttorin ja kuorolaisten äänenmuodostuskoulutusta jatketaan tarpeen mukaan
- uusia laulajia etsitään mukaan toimintaan
- harjoituksia ja laululeirejä järjestetään säännöllisesti
- yhteislaulua jumalanpalveluksissa jatketaan
- konserttimatkoja järjestetään ja konserttitoimintaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan
- kanttori käy opettamassa kirkkolaulua alakoulun ortodoksisilla uskontotunneilla kerran lukuvuodessa

220 Taipaleen kr musiikki

Tuotot	0
Kulut	-3500
Tulos	-3500

221 Nurmeksen musiikki dia

Tuotot	0
Kulut	-4700
Tulos	-4700

235 Kristinoppikoulu

Tavoitteet

Tavoitteena aktivoida ja tukea nuorten kasvua ortodoksisen uskon mukaiseen elämään ja seurakunnan yhteyteen.

Toimenpiteet

- kristinoppileiri järjestetään omana koko seurakunnan leirinä vuosittain kesäkuun alussa yhteistyössä Nurmeksen kappeliseurakunnan kanssa
- kristinoppileiriä edeltävänä syksynä lähetetään tiedote koteihin, henkilökunta käy keväällä kouluilla kertomassa leirin järjestelyistä sekä järjestetään leiriläisille ja heidän vanhemmilleen kripari-info
- kristinoppileirin käyneille järjestetään jatkokripari 1–3 kertaa vuodessa sekä muita tapaamismahdollisuuksia tarpeen mukaan
- kriparilaisille annetaan muistolahjoiksi todistus, ikoni ja rukouskirja
- seurakunta on ONL:n yhteisöjäsen ja ONL:n kanssa tehdään yhteistyötä

235 Kristinoppikoulu

Tuotot	2700
Kulut	-16100
Tulos	-13400

234 ja 236 Lapsi- ja nuorisotyö

Tavoitteet

Tavoitteena aktivoida ja tukea lapsiperheiden kasvua ortodoksisen uskon mukaiseen elämään ja seurakuntayhteyteen.

Toimenpiteet

- järjestetään 1–2 lastenleiriä vuodessa.
- kerho- ja leirinohjaajille järjestetään omaa koulutusta
- lastenkerhotoimintaa pidetään yllä mahdollisuuksien mukaan
- kouluihin pidetään yhteyttä ja kouluilla pidetään aamunavauksia ja virpovitsojen siunauksia,
- koululaisjumalanpalvelukset toteutetaan aiemman käytännön mukaisesti: kaksi palvelusta lukuvuoden aikana kaikille, koulua lähimmässä kirkossa
- Säynelammella praasniekkapäivänä 27.5. toimitetaan liturgia, johon kutsutaan lähikoululaisia
- ONL:n kanssa tehdään yhteistyötä
- päiväkotiryhmille, esikoululaisille ja koululaisryhmille järjestetään mahdollisuus vieraillla kirkossa.
- järjestetään perhekirkkoja ja tapaamisia perheiden kanssa sekä kutsutaan lapsiperheitä seurakunnan yhteyteen
- vuonna 2024 on lukiolaisille ulkomaanmatka

234 Nurmeksen nuoriso

Tuotot	0
Kulut	-2600
Tulos	-2600

236 muu nuorisotyö

Tuotot	6600
Kulut	-14300
Tulos	-7700

237 Uskonnonopetus**Tavoitteet**

Tavoitteena on, että kaikki seurakunnan alueella olevat ortodoksikoululaiset saavat omaa uskonnonopetusta.

Toimenpiteet

- kuntien koulutoimistoihin pidetään yhteyttä ja toimitaan tarpeen mukaan yhteistyössä koulujen opettajien ja lasten vanhempien kanssa
- seurakunnan alueen ortodoksisen uskonnon opettajille järjestetään yhteinen tapaaminen vuosittain sekä Taipaleella että Nurmeksessa
- koululaisjumalanpalveluksia järjestetään syksyllä ja keväällä
- koulunsa aloittavien lasten vanhemmille lähetetään kirjeitse perustietoa lapset oikeudesta saada ortodoksista uskonnonopetusta.
- Pääsiäisen koululaispalveluksessa jaetaan kaikille osallistujille pääsiäismunat

237 uskonnonopetus

Tuotot	0
Kulut	-1100

Tulos -1100

241 Diakoniatyö

Tavoitteet

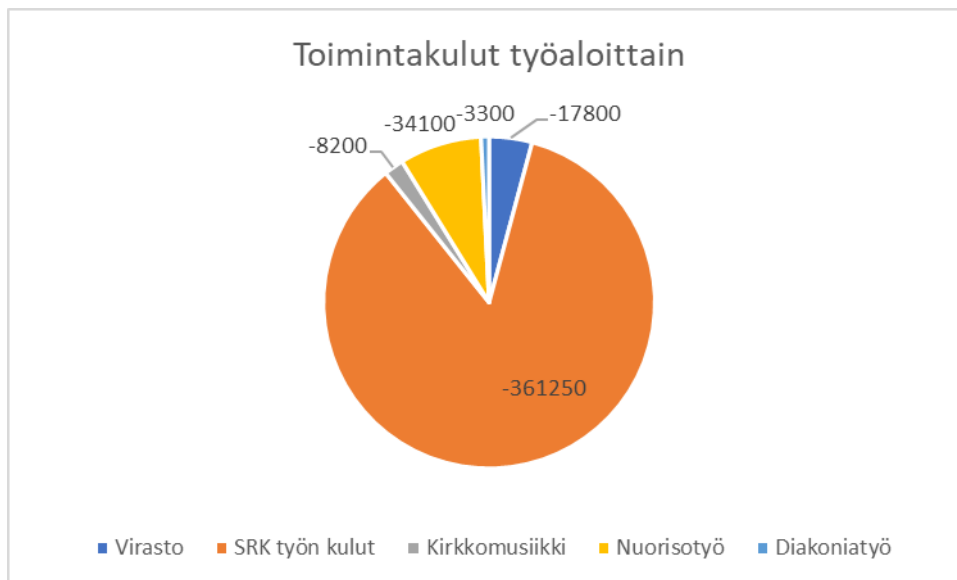
Tavoitteena on suunnata diakoniatyön voimavarat ihmisten auttamiseen ja kohtaamiseen elämänkaaren eri vaiheissa.

Toimenpiteet

- tarpeen mukaan myönnetään harkinnanvaraisia ostokortti- ja elintarvikeavustuksia
- avustetaan Filantropia ry:n toimintaa
- seurakunnan jäseniä muistetaan merkkipäivinä adressein ja vierailuin
- vapaaehtoistyöntekijöille järjestetään koulutusta
- tarvetiedustelun pohjalta järjestetään seurakunnan alueella kirkkokyytejä
- virkistystoimintaa järjestetään (retket, leirit ja toimintaryhmät, kirkkokahvitukset)
- seurakunnan alueella jo kauemmin asuneita maahanmuuttajia ja Ukrainan pakolaisia ohjataan tukemaan uusien maahanmuuttajien kotoutumista
- diakoniatyöhön hankitaan varoja osallistumalla seurakunnan omiin myyjäistäpahtumiin ja järjestämällä ruoka- ja kahvitarjoiluja eri tilaisuuksissa

238 Diakoniatyö

Tuotot	900
Kulut	-3300
Tulos	-2400

3 KIRKOT

520 Pääkirkko

Tavoite 1

Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa. Striimauksia palveluksista tehdään kiinteästi kirkossa olevilla laitteilla.

Toimenpiteet

- kirkon sekä sen hälytyslaitteiden vuosihuollot ja tarkistukset tehdään ajallaan
- teetetään 10-vuotissähkötarkastus 2024 ja pieniä ulkomaalauksen korjauksia 2026.

Tavoite 2

Kirkon tunnettavuutta lisätään ja tarjotaan kirkossa vierailijoille mahdollisuutta ostaa kirkossa kaupan olevia kirkollisia tarvikkeita.

Toimenpiteet

- valtakunnalliseen Tiekirkko-hankkeeseen osallistutaan soveltuvin osin Viinijärven, Outokummun ja Polvijärven kirkkojen, sekä Bomban tsasonan osalta. Nurmeksen pääkirkon osallistumista hankkeeseen selvitetään.
- kirkkoja esitellään pyhiinvaeltajille, matkailijoille, koululaisille sekä tilatuille ryhmille
- kesällä em. pyhäköt pidetään avoimna juhannuksen jälkeisestä viikosta elokuun ensimmäiseen viikkoon ja esittelijöiksi palkataan seurakunnan nuoria

521 Outokummun kirkko

Tavoitteet

Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet

- kirkon vuosihuollot hoidetaan edelleen ajallaan vuonna 2024 korjausmaalauksia ja 10-vuotissähkötarkastus
- pidetään maallikkovoimin toteutettavia Jeesuksen rukous -palveluksia talviaikana
- 1700-luvun ikonien kunnan ylläpito vuonna 2026

522 Polvijärven kirkko

Tavoitteet

Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet

- kirkon vuositarkastukset ja vuosihuollot toteutetaan ajallaan
- ikonostaasin kahden ikonin lasitus ja Kristus-ikonin konservointi 2025 ja 2026
- Uusitaan lämpöpatterit sekä teetetään 10-vuotissähkötarkastus 2024

523 Liperin rukoushuone

Tavoitteet

Tavoitteena on säilyttää rukoushuone hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa. Ei isoa remonttitarvetta. Poistetaan lahoja puita kirkon ympäriltä. Teetetään 10-vuotissähkötarkastus.

Tavoitteet

Tavoitteena on säilyttää rukoushuone hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet

- rukoushuone pidetään kunnossa ja teetetään 10-vuotissähkö tarkastus. Ei remonttitarvetta.
- ikonien konservointia jatketaan vuonna 2024 ja uusitaan ulkokäymälä ja sen yhteyteen välinevarasto.

525 Nurmeksen kirkko

Tavoitteet

Tavoitteena on peruskorjata kirkko seuraavien vuosien aikana. Vuonna 2024 aloitetaan pihan remontit, johon on saatu rahoitusta vuosille 2023–2024. Muiden remonttien toteutus mahdollisesti vuosien 2027 ja -28 aikana.

526 Valtimon kirkko

Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa. Tarvittavat vuosihuollot.

527 Bomban tsasouna

Tavoitteena on säilyttää tsasouna hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa. Parannetaan yläpohjan tuuletusta ja hulevesien poistoa.

528 Juuan tsasouna

Uuden tsasounan suunnittelua ennen tulee laatia rahoitussuunnitelma, jonka pohjalta määritellään budjettiraami ohjaamaan suunnittelua.

529 Elomäen tsasouna

Säilytetään tsasouna arvoisessaan kunnossa kesäkäyttöisenä.

533 Juuan seurakuntatalo

Vesikaton uusinta ja ulkomaalaus 2024.

Toiminnalliset kiinteistöt yhteensä

Tulot	29000
Kulut	-178550
Yhteensä	-149550

Yhteenveto sisältää kirkkojen lisäksi Viinijärven pappilan ja Säynelammen, Juuan seurakuntatalon ja Nurmeksen Asunto Oy Petrun kulut ja tuotot, koska nekin ovat toiminnallisia kiinteistöjä.

4 MUUT KIINTEISTÖT

540 Viinijärven virkatalo

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että asuinhuoneistot ovat vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Asuntojen leivinuunien uusinta 2025 ja katto 2026.

541 Vanha Kanttorila

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että asuinhuoneisto on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla.

Viemäriverkkoon liittäminen mahdollisesti 2025.

Tarpeelliset huolto- ja korjaustyöt tehdään vain niiltä osin, kuin se kiinteistön kunnan säilymisen kannalta on välttämätöntä. Remonttien osalta vuokralainen tekee tarvittavat työt ja seurakunta maksaa tarvikkeet. Ulkomaalausta seinä/vuosi tarpeen mukaan.

451 Asunto Oy Saunatonnttu

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että kyseinen asuinhuoneisto Joensuussa on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Tilojen käyttöä ja kulumista seurataan ja uusitaan tarpeen mukaan kalusteita ja pintoja. Tulevien kolmen vuoden aikana ei ole remonttitarvetta.

543 Veteraanikoto Viinijärvi

Tavoitteena on, että kyseinen asuinhuoneisto on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Huoneisto on hyvässä kunnossa. Tulevia remontteja yhtiössä tulee seurata, koska vuokratuotto on matala ja kuluu helposti pitkäksi aikaa, jos taloyhtiöön tulee isoja investointeja.

544 Nurmeksen seurakuntatalo

Pidetään kunnossa Ei suurempia remonttitarpeita.

545 Pielisenkatu 8, Nurmes

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että asuinhuoneistot ovat vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Tilojen käyttöä ja kulumista seurataan ja huolletaan tarpeen mukaan.

Sijoituskiinteistöt yhteensä

Tulot	42820
Kulut	-20310
Yhteensä	22510

5 SEURAKUNNAN MUUT KIINTEISTÖT

530 Vanha pappila

Tavoitteet

Sali ja kerhohuone on tarkoitettu ensisijaisesti seurakunnan omaan ja järjestöjen ja ryhmien käyttöön, mutta salia vuokrataan myös ulkopuolisille asiakkaille toimivana kokoustilana ja perhetilaisuuksien (mm. kastejuhlat, syntymäpäivät, muistotilaisuudet) järjestämiseen.

Toimenpiteet

- keittiön toiminnassa, mm. hankinnoissa, materiaalien kierrätyksessä ja lämmityksessä otetaan huomioon kestävän kehityksen periaatteet. Uunin ja liesien uusintaan varaudutaan lähivuosina.

550 Säynelammen leirikeskus

Tavoitteet

Kiinteistöä kehitetään. Käyttöaste pidetään hyvällä tasolla. Leirikeskuksen kuntoa ja siisteyttä pidetään yllä.

Toimenpiteet

Vuokrataan leirikeskusta niin seurakuntalaisille kuin ulkopuolisille. Uusitaan keväällä 2024 laiturin ja tehdään pientä siistimistä. Leirikeskuksen isäntä käy aina vuokrauksen päätyttyä tarkastamassa paikkojen kunnon.

510 Kiinteistöhallinto

Kiinteistölautakunta pitää huolta seurakunnan kiinteistöistä ja maa ja vesialueiden vuokrauksesta. Kiinteistölautakunta tekee esitykset neuvostolle kiinteistöjen hoitotoimenpiteistä ja kartoittaa kiinteistöjen kuntoa. Kiinteistölautakunta saa kilometrikorvaukset katselmus- ja kokousmatkoistaan. Matkoja pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteistyödeillä.

Kiinteistöihin laaditaan pyhäkkökohtainen arvoesineluettelo. Laaditaan investointiohjelma ja kiinteistöstrategia.

535 Metsätalous

Tavoitteet

Seurakunnan metsistä pidetään hyvää huolta ja puukauppoja toteutetaan metsänhoitosuunnitelman ja tarpeen mukaan tasapainottamaan taloutta ylittämättä suunnitelman hakkuumääriä. Kertyvillä puukaupparahoilla tehdään pääsääntöisesti remontointien rahoitukset. Verotulot eivät kata seurakunnan toimintakuluja ja siksi puukauppatuloja tarvitaan toimintakulujen kattamiseen. Metsänuudistus ja -hoitotoimenpiteet toteutetaan yhteistyössä sekä metsäyhtiöiden että paikallisen MHY:n kanssa.

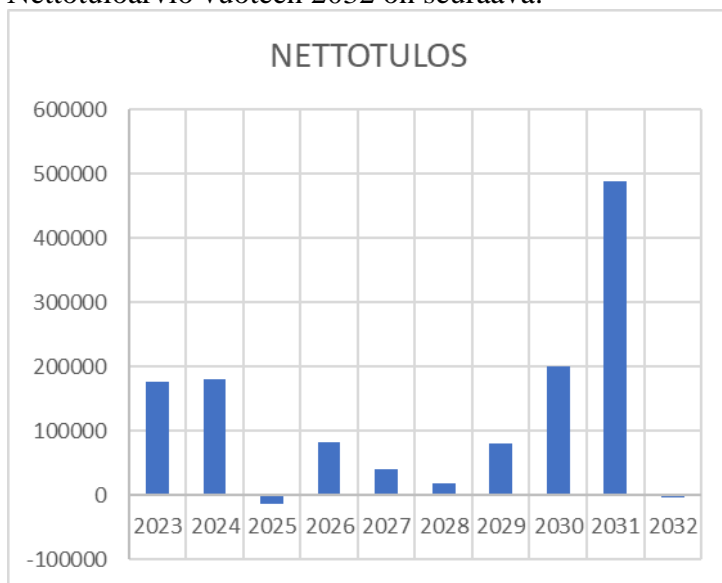
Toimenpiteet

Metsä Groupin kanssa on tehty metsäpalvelusopimus. Sopimus kattaa metsäsuunnitelmien jatkuvan päivittämisen ja ajantasaisuuden. Siten tiedetään reaaliajassa mikä on metsänhoidon tarve ja toisaalta hakkuumahdollisuudet. Suunnitelman tarkistus ja ajantasaistaminen toteutettiin 2023.

Metsiä hoidetaan säännöllisesti ja hakkuita tehdään suunnitelman mukaan noin 2–4 vuoden välein. Seuraavan kolmen vuoden metsätalouden tulo- ja menoarvio on seuraava:

	2024	2025	2026
Tulot	194 536 €	4036 €	90 536 €
Menot	-15 000 €	-18 000 €	-7 900 €
Netto	179 536 €	-13 964 €	82 636 €

Nettotuloarvio vuoteen 2032 on seuraava:

Hautausmaat

440 Taipaleen hautausmaa

Hautausmaan yleishoito hoidetaan edelleen sopimuspalveluna LK-Kiinteistöhuollon kanssa. Seurakunnan hoitoon annetut hautojen hoidot hoidetaan sopimuspalveluna. Hautausmaan isoksi kasvanut kuusiaita kaadettiin ja istutettiin uusi vuonna 2023.

441 Polvijärven hautausmaa

Hautausmaa pidetään lähes luonnontilassa. Hautausmaan alue niitetään 1–2 kertaa kesässä.

442 Sotkuma hautausmaa

Hautausmaa pidetään lähes luonnontilassa.

444 Nurmeksen hautausmaat

Juussa teetetään savotta uuden hautausmaan laajennusosalla alkuvuodesta 2024.

Hautatoimi yhteensä

Tulot 16500

kulut	-30910
Yhteensä	-14410

II TULOSLASKELMAOSA

6 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa sisältää arviot kirkollisvero-, korko- ja osinkotuloista sekä keskusrahastomaksuista ja lainojen korkokuluista talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille.

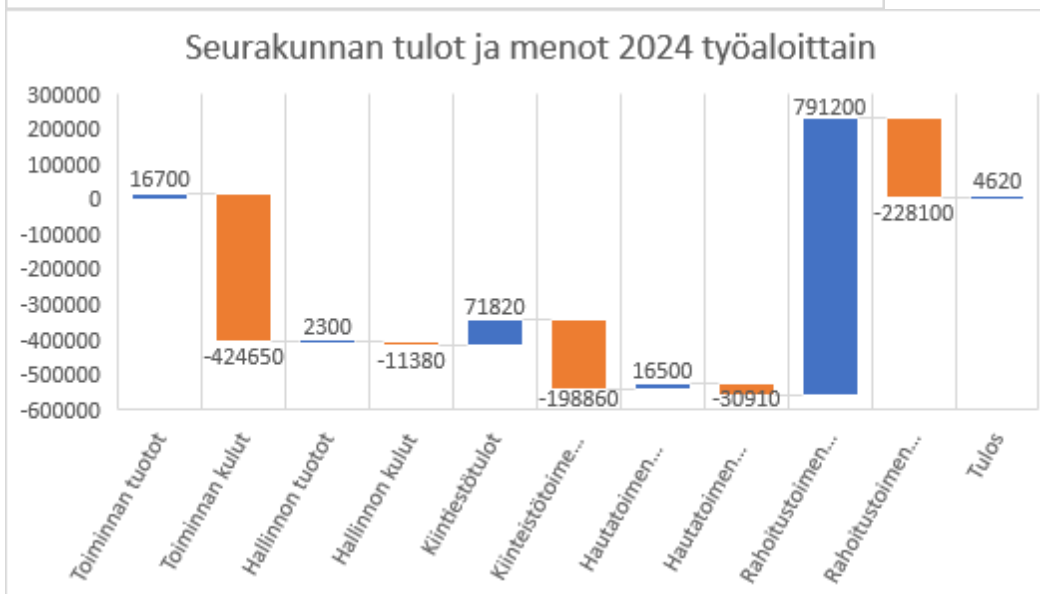
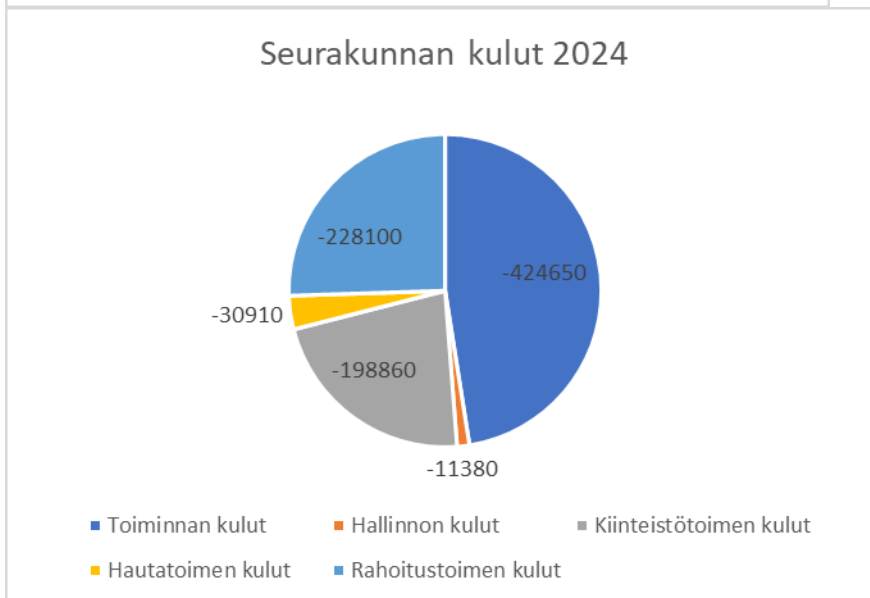
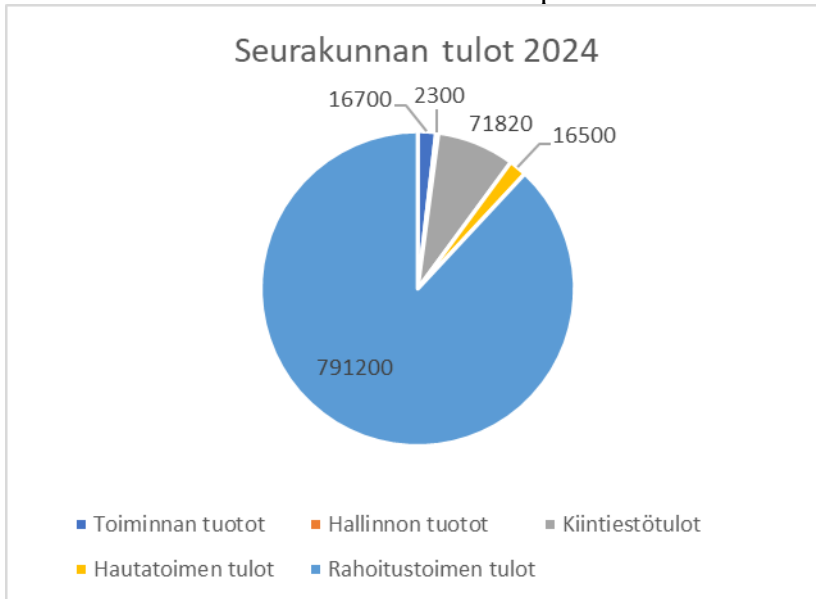
Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelma näyttää myös seurakunnan toiminnan taloudellisen tuloksen.

Oletuksena kolmelle suunnitteluvuodelle arvioidaan verokertymäksi n. 590.000 euroa vuosittain. Seurakunnan puukaupoista tai muuten kertyviä varoja sijoitetaan tarvittaessa sopiviin kohteisiin kunnes niiden käyttö tulee ajankohtaiseksi. Näillä varoilla pyritään pääosin kattamaan tarvittavat investoinnit ilman pitempiaikaista velanottoa. Puukauppojen vähyys vaikuttaa suoraan vuosien 2025 ja 2026 tulokseen.

Seurakunnan yli- ja alijäämät vuosina 2024–2026.

2024	2025	2026
4 620	-162 244	-69 720

Seurakunnan suurimmat tulonlähteet vuonna 2024 ovat rahoitustuotot (verotulo ja puukauppa) sekä kiinteistötulot. Suurimmat kulut ovat: toiminnan kulut, josta ison osan vievät henkilöstökulut; sekä rahoitustoimen kulut, joka sisältää keskusrahastomaksut, verot, metsänhoitokulut sekä poistot; ja kiinteistötoimi, joka sisältää sekä toiminnalliset että tuottavat kiinteistöt. Hallinnon kuluista puuttuu kirkkoherran hallintoon käyttämä työaika. Talousarvioon 2025–2027 ja siitä eteenpäin myös tilinpäätöksiin kirkkoherran työajasta hallintoon käytetty aika tulee jyvittää hallinnon kuluihin. Jyvittäminen kertoo myös ajasta, joka jää varsinaiselle seurakuntatyölle.

III INVESTOINTIOSA**7 INVESTOINTIOSA**

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Usean vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Tavoitteet

Suunnitelmakauden aikana olemassa olevien kiinteistöjen osalta korjauksia toteutetaan tarpeen mukaan. Toiminnan kannalta tärkeitä investointeja jaetaan tasaisesti suunnitelmakaudelle.

Toimenpiteet

- Nurmeksen kirkon salaojituksen korjaukset, 2024 n. 25.000 €
- Juuan seurakuntasalin katon uusiminen 2024 n. 25.000 €
- Vanhan kanttorilan viemäriverkkoon liittäminen 2025 n. 8.000 e
- Virkatalon leivinuunien uusinta 2025 n. 10.000 € ja vuonna 2026 katon uusiminen 30.000 €
- Vanhan pappilan katon uusiminen 2026 n. 30.000 €
- hakkuita noin 190.000 e

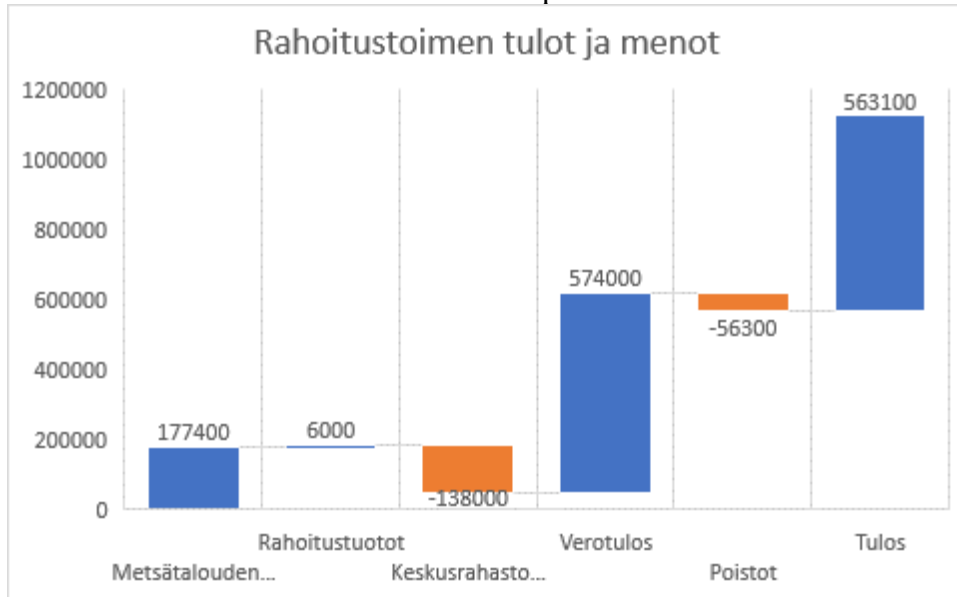
IV RAHOITUSOSA**8 RAHOITUSOSA**

Rahoitusosa sisältää lainanhoitosuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon seurakunta tarvitsee tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Seurakunta pyrkii varautumaan puukaupalla saatavilla tuloilla tuleviin investointeihin eikä lainoja ole tarkoitus ottaa. Tulevaisuudessa Nurmeksen kirkon remontoinnin osalta kartoitetaan kirkkokunnan ja museoviraston osallistumista kustannuksiin, mikä museoviraston osalta on epätodennäköistä, koska avustuksia jaetaan vain yksittäisiä pieniä summia ja ei veroa keräävälle yhteisölle.

Rahoitustoimi Yhteensä

Tulot	791200
Kulut	-228100
Yhteensä	563100

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Seurakunnallinen tilanne muuttui vuoden 2021 alusta lähtien Taipaleen ja Nurmeksen seurakunnan yhdistyessä. Tuohon muutokseen sopeutuminen meni varsin hyvin.

Vuoden 2023 aikana muutoksia toi henkilöstön vaihtuminen eteläisellä alueella seurakuntaa, kun sekä kirkkoherra että kanttori jäivät eläkkeelle, mutta myös kappeliseurakunnassa papin yllättävä kuolema. Myös seurakunnanvaltuustovaalit järjestetään syksyllä 2023. Uudet seurakunnan työntekijät (kappeliseurakunnan pappi, seurakunnan kirkkoherra ja Taipaleen kanttori) aloittivat talvella ja kesällä 2023 ja uudet luottamushenkilöt aloittavat vuoden 2024 alusta.

Taipale on Suomen toiseksi vanhimpana seurakuntana pärjännyt toistaiseksi melko hyvin Joensuun läheisyydessä ja Joensuun talousalueeseen melko kiinteästi liittyvänä alueena. Silti väestön ikääntyminen ja kasteiden määrän väheneminen näkyvät myös meidän seurakuntamme alueella seurakunnan väkimäärän pienenemisenä. Toisaalta taas suuren kiinteistömäärän kulut eivät ole suinkaan pienenemässä väkimäärän ja sitä myötä verotulojen pienetessä. Päinvastoin pyhäkköjen ylläpito vaatii myös jatkossa vähintään saman verran työtä ja varoja kuin aiemminkin. Mistä löytää rahoituksen tulevaisuudessa kaikkeen? Yhtälö on vaikea. Yhtälön ratkaisemiseksi tulee laatia kattavat selvitykset sekä taloudesta että kiinteistöistä ja väestön paikallisesta kehityksestä. Kiinteistöstrategiaan ohjaa myös vuonna 2022 toimitettu seurakunnantarkastus.

Viinijärvellä 11.10.2023 apostoli Filippoksen muistopäivänä

Tuomas Järvelin, ma kirkkoherra